

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны ... дугаар
сарын ... өдөр

Улаанбаатар хот

ИРЭЭДҮЙН ӨВ САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 9¹, 9² дугаар зүйл нэмсүгэй:

1/9¹ дүгээр зүйл:

“9¹ дүгээр зүйл. **Хүүхдийн мөнгөн хадгаламж**

9¹.1. Монгол Улсын 0-18 хүртэлх насны иргэн бүрт мөнгөн хуримтлал үүсгэх зорилгоор шаардагдах хөрөнгийг энэ хуулийн 7.1-д заасан тухайн жилийн эх үүсвэрээс Банкны тухай хуулийн 3.1.20-д заасан банкин дахь хүүхдийн нэрийн дансанд шилжүүлнэ.

9¹.2. Энэ хуулийн 9¹.1-д заасан сар бүр хүүхдийн мөнгөн хадгаламжид байршуулах хөрөнгийн хэмжээг Ирээдүйн өв сангийн тухайн жилийн төсвийн тухай хуулиар батална.

9¹.3. Ирээдүйн өв сангийн батлагдсан төсвийн дагуу банканд хүүхдийн мөнгөн хадгаламж байршуулах, санхүүжүүлэх, нэрийн данс нээх, хадгаламжийн нөхцөлтэй холбоотой журмыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний саналыг үндэслэн Засгийн газар батална.

9¹.4. Энэ хуулийн 9¹.1-д зааснаар хадгаламж байршуулахдаа санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, Монголбанкны Ерөнхийлөгч холбогдох банктэй гэрээ байгуулах ба гэрээнд хүүхдийн хадгаламжийг ашиглан гуравдагч этгээдийн өмнө аливаа санхүүгийн үүрэг хүлээх нөхцөл бүхий гэрээ, хэлцэл хийхгүй байх, хадгаламжаас энэ хуулийн 9²-т зааснаас бусад тохиолдолд зарцуулалт хийхийг хориглох асуудлыг тусгана.

2/9² дугаар зүйл:

“9². Хүүхдийн эцэг, эх, хууль ёсны асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигч хүсвэл сард нэг удаа хүсэлт гаргаж энэ хуулийн 9¹.1-д заасан мөнгөн хадгаламжаас тухайн сард хадгаламжид хуваарилсан дүнг дор дурдсан хугацаанд дараах хувиар тооцож мөнгөн хэлбэрээр авах эрхтэй:

№	Хамрах хугацаа	Мөнгөн хэлбэрээр
---	----------------	------------------

		олгох хувь
1	2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс 2022 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрийг хүртэл	100 хувь
2	2022 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг дуустал	50 хувь
3	2023 онд	40 хувь
4	2024 оноос хойш	30 хувь

2 дугаар зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“8.3. Сангийн данснаас санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн энэ хуулийн 7.1-д заасан орлогын эх үүсвэрийн тухайн жилийн гүйцэтгэлээс энэ хуулийн 9¹.1-д заасан мөнгөн хуримтлал үүсгэхэд шаардагдах хөрөнгийг холбогдох банканд, үлдэх хэсгийг Корпорацын Монголбанкин дахь дансанд тус тус шилжүүлнэ.”

3 дугаар зүйл.Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2 дахь хэсгийн “жил бүрийн улсын төсөвт тусгаж” гэснийг “жил бүр” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.5 дахь хэсгийн “энэ хуулийн 9.1-д” гэснийг “энэ хуулийн 9.1, 9¹-д” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсгийн “улсын” гэснийг “нэгдсэн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

ГАРЫН ҮСЭГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2021 оны ... дугаар
сарын ... өдөр

Улаанбаатар хот

**ИРЭЭДҮЙН ӨВ САНГИЙН 2022 ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ
ХУУЛИЙГ ДАГАЖ МӨРДӨХ ЖУРМЫН ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. 2022 оны төсвийн жилд Ирээдүйн өв сангийн тухай хуулийн 7.1-д заасан эх үүсвэрээс Монгол Улсын 0-18 хүртэлх насны иргэн бүрт мөнгөн хуримтлал үүсгэх зорилгоор Банкны тухай хуулийн 3.1.20-д заасан банкин дахь хүүхдийн нэрийн дансанд сар бүр 100,000 /нэг зуун мянга/ төгрөг байршуулна.

2 дугаар зүйл. 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс өмнө арилжааны банканд байршуулсан хүүхдийн нэрийн данс дахь хадгаламжийг захиран зарцуулах эрхэд аливаа хязгаарлалт тогтоохгүй.

3 дугаар зүйл. 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

ГАРЫН ҮСЭГ

ТАНИЛЦУУЛГА

Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Ирээдүйн өв сангийн 2022 оны төсвийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай

Ирээдүйн өв сангийн тухай хуульд нөхөн сэргээгдэхгүй эрдэс баялгаас төвлөрүүлсэн орлогыг өнөө ба хойч үеийнхэнд тэнцвэртэй хуваарилах зарчмыг хэрэгжүүлнэ гэж заасан болно. Түүнчлэн, Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгүүд болох “АЛСЫН ХАРАА-2050”, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт “Хуримтлалтай хүүхэд” арга хэмжээ хэрэгжүүлж, хүүхдийн хуримтлал бий болгоход шаардагдах тогтолцоог бүрдүүлнэ гэжээ.

Түүнчлэн, Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн байгууллагаас гаргадаг судалгаанаас үзэхэд эдийн засгийн хөгжил, тогтвортой байдлаараа дэлхийд тэргүүлдэг Швейцар, Швед, Герман зэрэг орнуудын иргэд нь орлогынхоо тодорхой хувийг жил бүр хуримтлуулдаг байна. Эдгээр орнуудын хөгжлийн замналд иргэдийн хуримтлал нэн чухал байсан ба хуримтлалын ач холбогдол, хуримтлуулах дадал зуршлыг хүүхэд наснаас бий болгосон байна.

Манай улсын хувьд төрөөс хүүхдэд мөнгөн тэтгэмж олгож хэвшсэн бөгөөд тэтгэмжийн хэмжээ, давтамж зэргийг 2006, 2007, 2009, 2012 онуудад тухай бүр өөрчилсөн бол Коронавируст цар тахлын үед хүүхэд багачуудыг хүнс, тэжээлийн дутагдалд орохоос урьдчилан сэргийлэх, теле-хичээл, цахим сургалтад хамрагдах боломжоор хангах зорилгоор 2020 оны 4 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн хүүхэд бүрт сар бүр 100.0 мянган төгрөгийг олгож байна.

Хэдийгээр цар тахлын үед дээрх арга хэмжээ нь цагаа олсон, хүртээмж, үр дүн өндөртэй байгаа боловч урт, дунд хугацаанд бэлэн мөнгө тараах халамжийн бодлогоос үе шаттайгаар татгалзаж, хүүхдийн хуримтлалын тогтолцоонд шилжих шаардлагатай байна.

Энэ хүрээнд Байгалийн баялгаас орох орлогын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, Монгол улсын ирээдүй болсон хүүхдүүддээ хуримтлалын ач тусыг ойлгуулж, санхүүгийн баталгаатай, мэдлэг боловсролтой иргэн болж төлөвшүүлэх зорилгоор Ирээдүйн өв санг Нэгдсэн төсвийн бүрэлдэхүүнд оруулж тус сангийн тухайн жилийн орлогын эх үүсвэрийг арилжааны банкна дахь хүүхдийн нэрийн дансанд хуримтлуулахаар төлөвлөлөө. Ингэснээр Монгол Улсын хүүхэд бүр Ирээдүйн өв сангаар баталгаажсан, Хадгаламжийн даатгалын сангаар даатгуулсан, хамгийн эрсдэл багатай системийн нөлөө бүхий банкуудад нэрийн дансны хуримтлалтай болж, хадгалах, хуримтлуулах дадал зуршлыг хүүхэд наснаас суралцахаас гадна 18

нас хүрээд нэрийн дансны хуримтлалаар өөрийн боловсролдоо хөрөнгө оруулалт хийх боломжтой болно.

Ковид-19 цар тахлын нөлөө бүрэн арилаагүй шилжилтийн хугацаанд бага дунд орлоготой өрхүүд орлогын эрсдэлд орж болзошгүй тул хуримтлалд бүрэн шилжих бодлогыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ. Хадгаламж нээлгэсэн хүүхдийн эцэг, эх, хууль ёсны асран хамгаалагч хэрвээ хүсвэл хүүхдийн нэрийн дансанд сар бүр төвлөрөх мөнгөн хадгаламжийн тодорхой хувийг бэлнээр авах боломж олгож байна. Тодруулбал, 2022 оны төсвийн жилд, 1 дүгээр сарын 1-ээс 7 дугаар сарын 1-ний өдрийг хүртэл хугацаанд сар бүрийн хуримтлалыг 100,000 төгрөг хүртэл сонголтоор, харин 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс хойш 50,000 төгрөгөөс доошгүй хэсгийг хуримтлуулж үлдсэн 50,000 төгрөгийг бэлнээр буюу хүүхэд бүрд нийт 100,000 төгрөг гэсэн зарчмыг хадгална.

Харин 2023 онд хүүхдийн эцэг, эх, хууль ёсны асран хамгаалагчийн гаргасан хүсэлтийн дагуу хүүхдийн нэрийн дансанд сар бүр төвлөрөх мөнгөн хадгаламжийн 40 хувийг, 2024 оноос хойш 30 хувийг тус тус олгохоор хуулийн төсөлд тусгалаа.

--- оОо ---